

REGERINGSKANSLIET

Bilaga 2

Remiss

2013-04-24

U2013/2583/S

Utbildningsdepartementet

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2013 -04- 26
Dnr:	001-087/2013
Till:	RIV

Tid för undervisning - lärarens arbete med skriftliga
individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)

Sammanfattning

I denna departementspromemoria föreslås att skriftliga individuella utvecklingsplaner i årskurs 1–5 (1–6 för specialskolan) upprättas en gång per läsår, i samband med ett av utvecklingssamtalen, i stället för varje termin. Dessutom föreslås att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas i årskurs 6–9 i grundskolan och i årskurs 6 i sameskolan samt i grundsärskolans årskurser 6–9 och i specialskolans årskurser 7–10 i de ämnen där betyg sätts.

Uppdraget och genomförandet

Uppdraget innebär att se över hur lärarnas administrativa arbete kan minskas och förenklas, samtidigt som uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Det ska slutredovisas under hösten 2013. I denna departementspromemoria görs en delredovisning som berör skriftliga individuella utvecklingsplaner.

Förslagen i promemorian har tagits fram av en arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet. Som stöd i genomförandet har arbetsgruppen haft kontakter med referensgrupper, gjort skolbesök och intervjuat skolchefer.

Uppdraget och genomförandet beskrivs utförligare i avsnitt 1. Erfarenheter från referensgrupperna och skolbesöken beskrivs utförligare i avsnitt 3.

Kartläggning, analys och slutsatser

En del i uppdraget är att kartlägga och analysera lärares samlade arbetsuppgifter, och hur arbetsuppgifterna har förändrats över tid. Arbetsgruppen har gått igenom ett antal studier och rapporter. Dessa visar att lärares arbetsuppgifter har ökat över tid. Bilden bekräftas också av referensgrupperna och deltagarna vid skolbesöken. Ökningen handlar bland annat om fler uppgifter kopplade till dokumentation och till uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling. Kartläggningen av lärares samlade arbetsuppgifter beskrivs utförligare i avsnitt 2.

Arbetsgruppen har också kartlagt och analyserat lärares arbete med elevers kunskapsutveckling. Denna kartläggning har gjorts utifrån de bestämmelser som reglerar lärares information, kommunikation och dokumentation av elevers kunskapsutveckling. En stor del av lärares information, kommunikation och dokumentation utgörs av utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner. Därför har arbetsgruppen kartlagt den reglering som berör dessa områden och hur regleringen har förändrats över tid. Dessutom har arbetsgruppen kartlagt omfattningen av lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner utifrån olika studier och rapporter.

Genom att följa hur regleringen av utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner har ändrats kan man se en ökning av lärares arbetsuppgifter när det gäller att skriftligt dokumentera elevernas kunskapsutveckling. De studier och rapporter som arbetsgruppen har tagit del av samt de personer som arbetsgruppen har träffat bekräftar denna bild. Såväl studierna och rapporterna som personerna anger att arbetet med skriftliga individuella utvecklingsplaner har lett till en ökad arbetsbelastning för lärarna.

Kartläggningen av lärares arbete med elevers kunskapsutveckling beskrivs utförligare i avsnitt 4. Arbetsgruppens analys och slutsatser, för såväl lärares samlade

arbetsuppgifter som lärares arbete med elevers kunskapsutveckling, beskrivs utförligare i avsnitt 5.

Förslag och bedömningar

Enligt nuvarande bestämmelser ska utvecklingssamtal genomföras minst en gång per termin. I samband med utvecklingssamtalet ska skriftliga individuella utvecklingsplaner upprättas. Arbetsgruppen föreslår att en skriftlig individuell utvecklingsplan i årskurs 1–5 (1–6 för specialskolan) upprättas en gång per läsår, i samband med ett av utvecklingssamtalen, i stället för varje termin. I årskurs 6–9 i grundskolan och i årskurs 6 i sameskolan föreslår arbetsgruppen att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas. I grundsärskolans årskurser 6–9 och i specialskolans årskurser 7–10 föreslår arbetsgruppen att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas i de ämnen där betyg sätts. När betyg inte sätts ska läraren, en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling.

Genom ovanstående förslag om skriftliga individuella utvecklingsplaner minskas dokumentationsskyldigheten och därmed lärarnas arbetsbelastning. Det kan frigöra mer tid för undervisningen och medföra en ökad kvalitet i den obligatoriska dokumentationen. Arbetsgruppen anser att den obligatoriska dokumentationen kan minskas av bland annat följande skäl:

- Att betyg, från och med läsåret 2012/2013, ska sättas varje termin redan från årskurs 6, i stället för som tidigare från årskurs 8.
- Att den nya betygsskalan har sex steg i stället för den tidigare som hade tre. En mer detaljerad betygsskala ger tydligare information om elevens kunskapsutveckling.
- Att de nya kursplanerna är mer detaljerade och mer nationellt styrda.

- Att nationella prov har införts i årskurs 3 samt att det finns nationella prov i fler ämnen än tidigare i årskurs 6 och 9.
- Att det finns andra bestämmelser som reglerar lärares information till och kommunikation med elever och föräldrar, till exempel bestämmelser om utvecklingssamtal, fortlöpande information och information om skälen för betygen.
- Att lärare även fortsättningsvis kommer att behöva dokumentera elevernas kunskapsutveckling och kommunicera om den med eleverna i det dagliga arbetet samt att lärare inför ett utvecklingssamtal fortfarande måste lämna information om elevens kunskapsutveckling i lärarens ämnen, och om hur eleven kan utvecklas vidare, till den lärare som håller i utvecklingssamtalet.

När det gäller utformningen av den skriftliga information som ges i utvecklingsplanen i årskurs 1–5 föreslår arbetsgruppen ingen ändring av rådande förhållande att rektorn ska besluta om den. Utformningen av de skriftliga individuella utvecklingsplanerna varierar, enligt arbetsgruppens erfarenheter, i stor utsträckning. För att underlätta arbetet med utformningen av utvecklingsplanerna, för att öka rättssäkerheten för eleverna och för att informationen om elevens kunskapsutveckling ska bli tydligare anser arbetsgruppen att Skolverket bör ges i uppdrag att revidera sina allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen. I reviderade allmänna råd kan exempel, i form av mallar för utformningen, ingå.

Mot bakgrund av ovanstående förslag om skriftliga individuella utvecklingsplaner anser arbetsgruppen även att bestämmelsen om utvecklingssamtal behöver justeras. För att stärka och tydliggöra informationen om elevens fortsatta utveckling är det nödvändigt att utvecklingssamtalet behandlar de insatser som behövs för utvecklingen. För att kunna diskutera framåtsyftande insatser om elevens kunskapsutveckling behövs en utvärdering av hur eleven ligger till i förhållande till kunskapskraven. Utvecklingssamtalet ska, enligt nuvarande bestämmelser, behandla hur elevens kunskapsutveckling och

sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen. Arbetsgruppen anser att det tydligt ska framgå att utvecklingssamtalet fortsättningsvis även ska behandla de insatser som behövs för elevens fortsatta utveckling samt att innehållet i utvecklingssamtalet också ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven. Arbetsgruppen föreslår därför att detta kommer till uttryck i lagtexten.

Arbetsgruppens förslag och bedömningar beskrivs utförligare i avsnitt 6.